

Gemeente Amsterdam

RISICO MANAGEMENT PROGRAMMA ONDERWIJSINSTELLINGEN AMSTERDAM

UITGAVE 2018

INHOUD

1. Inleiding.....	1
2. Voorwaarden Risk Management Programma.....	2
3. Van offerte naar oplevering van de installatie.....	3
4. Schadebeperkende maatregelen brandbeveiliging.....	7
5. Schadebeperkende maatregelen criminaliteitspreventie.....	11
6. Controlelijst van offerte naar oplevering	15

Inleiding

De gemeente Amsterdam verzekert alle scholen (PO, SO en VO) die met overheidsmiddelen bekostigd zijn tegen brand-, storm- en inbraakschadeschade aan gebouw en inventaris. De verzekering stelt voorwaarden aan brandmeld- en inbraak installaties. Als schoolgebouwen voldoen aan de voorwaarden die zijn vastgelegd in dit document, het Risk Management Programma Onderwijsinstellingen (RMPO), kunnen schoolbesturen in aanmerking komen voor vergoeding van het onderhoud van de in het RMPO genoemde installaties. Als gebouwen niet meer voldoen aan de voorwaarden van het RMPO kan vergoeding aangevraagd worden voor het vervangen of aanpassen van de beveiligingsinstallaties

Dit document beschrijft het proces om tot een passend beveiligingsniveau te komen. Het risico management programma omvat maatregelen om schade aan de gebouwen en inventaris te beperken of te voorkomen. De uitgangspunten van de beveiligingsmaatregelen kunnen gebruikt worden om zowel aan het Bouwbesluit als aan de extra eisen boven het Bouwbesluit te voldoen.

In Nederland kennen we alleen wettelijke uitgangspunten voor de brandveiligheid, uitgangspunten ten aanzien van de inbraakveiligheid zijn niet wettelijk bepaald. De minimale brandveiligheidseisen zijn opgenomen in het Bouwbesluit. Door de verzekeringsmaatschappijen zijn aanvullende schadebeperkende voorwaarden gesteld bij brandmeld-, ontruimingsalarm- en inbraakalarminstallatie.

Wettelijke maatregelen.

De wettelijk verplichte eisen gaan er vanuit dat een brand door aanwezigen in het gebouw wordt opgemerkt. De aanwezigen slaan alarm door een handbrandmelder in te drukken en de ontruimingsalarminstallatie te activeren zodat iedereen via sirenes gewaarschuwd wordt om het gebouw te verlaten.

Schadebeperkende maatregelen.

De aanvullende schadebeperkende maatregelen zijn gericht op detectie van een brand of inbraak, ook als er geen personen in het gebouw aanwezig zijn. Detectie gebeurt door automatische brandmelders en de na schooltijd ingeschakelde inbraakalarminstallatie.

Voorwaarden Risk Management Programma

Als scholen de aanvullende beperkende maatregelen treffen komen ze in aanmerking voor vergoeding. Bij nieuwbouw en uitbreiding een normvergoeding volgens de Verordening huisvestingsvoorzieningen Onderwijs. Voor vervanging en aanpassing en voor onderhoud van de installatie op basis van de regeling in de Verordening Lokaal Onderwijs Amsterdam (VLOA). Voor het toekennen van de vergoedingen moet het bedrijf dat een brandmeld-, ontruimingsalarm- en/of een inbraakalarminstallatie levert, monteert en in bedrijf stelt, voldoen aan de meest recente versies van de documenten met kwaliteitseisen waarnaar in dit document verwezen wordt.

Brandmeldinstallatie.

De brandmeldinstallatie voldoet aan NEN 2535: Brandveiligheid van gebouwen, Brandmeldinstallaties, Systeem- en kwaliteitseisen en projectierichtlijnen.

Ontruimingsinstallatie.

De ontruimingsinstallatie voldoet aan NEN 2575: Brandveiligheid van gebouwen, Ontruimingsinstallaties, Systeem- en kwaliteitseisen en projecteringsrichtlijnen.

Onderhoud van de brandmeldinstallatie.

Het onderhoud van de brandmeldinstallatie voldoet aan NEN 2654-1, Beheer, controle en onderhoud van brandbeveiligingsinstallaties, deel 1, brandmeldinstallaties.

Inbraakbeveiliging:

De inbraakalarminstallatie voldoet aan de meest recente versie van de Nationale beoordelingsrichtlijn Borg 2005, Procescertificaat voor het ontwerp, de installatie en het onderhoud inbraakbeveiliging en Document 002080, Installatievoorschriften voor alarmapparatuur van het Verbond van Beveiligingsorganisaties.

Onderhoud van de inbraakbeveiliging:

Het onderhoud van de inbraakalarminstallatie voldoet aan Document 002079, voorschriften voor beheer en onderhoud alarmapparatuur van het Verbond voor Beveiligingsinstallaties (VvBO), gepubliceerd door het Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid (CCV).

Opleverdocumenten:

Na het in bedrijf stellen en opleveren van de beveiligingsinstallatie(s) wordt door de installateur een certificaat of attest afgegeven, een inspectie-certificaat (voor zover wettelijk van toepassing) en een productcertificaat of attest voor de schadebeperkende maatregelen. Voor de inbraakalarminstallatie wordt een Borg of VEB Certificaat of Opleveringsbewijs afgegeven.

Van offerte naar oplevering van de installatie

Als het schoolbestuur een brandmeld-, ontruimings-, of inbraakalarminstallatie in een schoolgebouw laat aanleggen, aanpassen of vervangen, is het van belang inzicht te hebben in het proces van keuze van het beveiligingsbedrijf tot aan de oplevering en onderhoud van de installatie.

In dit hoofdstuk worden de stappen van het proces en de punten van aandacht beschreven. Bij de aanvraag van een offerte volgens de aanbestedingsregels van de gemeente Amsterdam kunt u gebruik maken van de informatie uit dit hoofdstuk, zodat u kunt controleren of het bedrijf dat een offerte uitbrengt aan de kwaliteitseisen voldoet.

Geadviseerd wordt dit document “Risico Management Programma Onderwijsinstellingen” (RMPO) zelf door te lezen en niet zonder kennis ervan te hebben genomen aan een bedrijf te geven met het verzoek een offerte uit te brengen.

1. Opstellen van de uitgangspunten van de beveiliging

Een Programma van Eisen (PvE) voor de beveiligingsinstallaties wordt opgesteld door een bedrijf waarvan de projecteringsdeskundige is opgeleid om brandmeld- en ontruimingsinstallaties te ontwerpen en de technisch beheerder (TBV) is opgeleid om inbraakalarminstallaties te ontwerpen. Op basis van het PvE kunnen, afhankelijk van de aanbestedingsregels, meerder offertes gevraagd worden.

- **Brandbeveiliging**

De (wettelijke) uitgangspunten voor de brandmeldinstallatie worden beschreven in een PvE. Het PvE is een document waarin voorafgaande aan het leveren, monteren en in gebruik stellen van de installatie een beschrijving wordt gegeven van de opbouw van de installatie.

In het PvE worden algemene gebouwgegevens opgenomen en een schematische beschrijving van de uitgangspunten van de installatie. Hierbij moet onder andere gedacht worden aan het doel en omvang van de installatie, de indeling van detectiezones, doormelding van storingen en brandmeldingen. Het laatste onderdeel van het PvE is de ondertekening door belanghebbende- en eisende partijen. De brandweer, bevoegd gezag of bevoegd autoriteit is eisende partij vanuit de wet- en regelgeving. Daarnaast kunnen belanghebbenden op het PvE worden gezet. Dit zijn bijvoorbeeld de eigenaar of gebruiker en/of de verzekeringsmaatschappij.

Nu bepaald is hoe de brandmeldinstallatie eruit komt te zien, kan een offerte worden aangevraagd. Het PvE is later in het proces nog een keer van belang om bij het in bedrijf stellen en opleveren van de installatie na te gaan of de installatie is geleverd zoals is vastgelegd in het PvE. Een model PvE is opgenomen in de **NEN 2535**. De uitgangspunten voor het aanbrengen van de brandbeveiligingsmaatregelen zijn vermeld in hoofdstuk 4 van dit document.

Als gelijktijdig met de brandmeldinstallatie een ontruimingsalarminstallatie wordt geleverd, gemonteerd en in bedrijf wordt gesteld, kan het PvE voor de ontruimingsalarminstallatie geïntegreerd worden in het PvE van de brandmeldinstallatie. Ook is het mogelijk een apart PvE voor de ontruimingsalarminstallatie op te stellen. Een model PvE is opgenomen in het **NEN 2575**.

Tussentijdse wijzigingen in het uitvoeren van de installatie worden schriftelijk vastgelegd en ondertekend in een Nota van Wijzigingen.

- **Inbraakbeveiliging**

Ook de uitgangspunten voor de inbraakalarminstallatie worden beschreven in een PvE. Punten die worden opgenomen in het PvE zijn de algemene gebouwgegevens, de eisende partijen, het doel van de inbraakalarminstallatie, de risicoklasse en de te nemen beveiligingsmaatregelen. Op basis van het PvE worden een of meerdere offertes aangevraagd.

Een model PvE voor de inbraakalarminstallatie is opgenomen in het document **D03/385, Verbeterde Risicoklasse-indeling Definities beveiligingsmaatregelen 2016** van het CCV (Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid).

De uitgangspunten voor het aanbrengen van de inbraakbeveiligingsmaatregelen zijn vermeld in hoofdstuk 5 van dit document.

2. PvE ter beoordeling naar OJZ

Het opgestelde PvE voor de brandmeld-, ontruimings- en/of inbraakalarminstallatie wordt ter beoordeling voorgelegd aan het team Onderwijshuisvesting van de afdeling OJZ van de gemeente Amsterdam. Na goedkeuring van het PvE kunt u de offerte(s) aanvragen.

3. Aanvragen van offertes

A: Bij het aanvragen van offertes voor leveren, monteren en in gebruikstellen wordt onderscheid gemaakt in brandmeld- en ontruimingsinstallaties en inbraakalarminstallaties.

- Bij brandmeld- en ontruimingsinstallaties worden uitgenodigd:
Een of meer gecertificeerde installateurs die op de website (www.preventiecertificaat.nl) van het CCV vermeld staan. Het CCV beheert de certificatieschema's voor o.a. brandmeld- en ontruimingsalarminstallaties.
- Bij inbraakbeveiligingsinstallaties worden uitgenodigd:
Een of meer gecertificeerde installateurs op het gebied van criminaliteitspreventie die geselecteerd zijn door het CCV (www.preventiecertificaat.nl) of door de Vereniging Erkende Beveiligingsbedrijven (VEB) www.veb.nl /ledenoverzicht.

B. Verstrekken van informatie bij het aanvragen van de offerte:

Bij het aanvragen van offertes worden het PvE en een tekening van het gebouw meegestuurd. Als er geen plattegrond tekening beschikbaar is wordt er een schouw gehouden. Geadviseerd wordt om bedrijven niet tegelijkertijd uit te nodigen om te voorkomen dat er prijsafspraken worden gemaakt. Bedrijven krijgen een bepaalde tijd om de offerte in te dienen.

C. Onderhoud als onderdeel van de offerte

Gelijktijdig met een prijs voor leveren, monteren en in bedrijf stellen, is het advies om in de offerte het meerjarig onderhoud op te nemen. Maximaal drie jaar is een goede periode om installatie en exploitatie goed op elkaar af te stemmen. Er kunnen grote verschillen per aanbieder optreden in exploitatiekosten, zeker op het gebied van preventief onderhoud en bij storingsmeldingen. In de offerte wordt tevens de garantie op apparatuur en werk vastgelegd.

4. Uitvoeren van het werk

- **Brandbeveiliging**

Naast het voldoen aan de eisen van NEN 2535 (installatie) en NEN 2564-1 (onderhoud) moet de installatie iedere maand gecontroleerd en getest worden door een Beheerder of Opgeleid Persoon. De beheerder van de brandmeldinstallatie kan een medewerker van de school, het bestuur of een externe partij zijn. Een eigen medewerker moet door het onderhoudsbedrijf zijn geïnstrueerd. Er zijn

mogelijkheden om een opleiding tot Beheerder of Opgeleid Persoon te volgen. De na(a)m(en) van de beheerder of beheerders zijn vastgelegd in het Programma van Eisen.

- **Inbraakbeveiliging**

De installatie voldoet aan Document 002080 Installatievoorschriften voor alarmapparatuur van het Verbond van BeveiligingsOrganisaties.

5. In bedrijf stellen en oplevering

Brandbeveiliging

Inbedrijfstelling, beproeving en overdracht van de brandbeveiligingsinstallaties moet voldoen aan de voorschriften die vermeld staan in de NEN 2535 en NEN 2575. Nadat de installatie is getest wordt de installatie overgedragen aan de opdrachtgever of gebruiker. Bij overdracht wordt een logboek overhandigd. In dit logboek zijn de volgende gegevens opgenomen:

- Bedieningsvoorschriften in de Nederlandse taal;
- Installatieplattegronden, blokschema's en functiematrixen;
- Programma van Eisen;
- Berekening maximaal ongewenste en onechte meldingen;
- Formulieren waarop aangetekend kan worden betreffende het beheer, controle en onderhoud aan de brandmeldinstallatie volgens de NEN 2654-1 en NEN 2654-2;
- Attest dat doorvoeringen in brand- en rookscheidingen brandwerend zijn afgedicht;
- Indien van toepassing (Bouwbesluit) een Inspectie-certificaat. Anders wordt een productcertificaat of attest afgegeven waaruit de goede werking van de brandmeldinstallatie blijkt.

Inbraakbeveiliging

In bedrijf stellen en opleveren van de inbraakalarminstallatie dient te voldoen aan de voorschriften die vermeld staan in het Document 002080 Installatievoorschriften voor alarmapparatuur van het Verbond van BeveiligingsOrganisaties.

Nadat de installatie is getest wordt de installatie overgedragen aan de opdrachtgever of gebruiker. Bij overdracht wordt een logboek overhandigd. In dit logboek zijn de volgende gegevens opgenomen:

- Bedieningsvoorschrift in de Nederlandse taal;
- Installatieplattegronden;
- Programma van Eisen;
- Overzicht aangesloten groepen of zones;
- Formulieren waarop aangetekend kan worden betreffende het beheer, controle en onderhoud aan de inbraakalarminstallatie volgens document 002079 Voorschriften voor beheer en onderhoud alarmapparatuur van het Verbond van BeveiligingsOrganisaties;
- Borg Certificaat of Opleveringsbewijs of VEB Certificaat of Opleveringsbewijs.

Gegevens voor team Onderwijshuisvesting (OJZ)

Na het in bedrijf stellen en opleveren van de beveiligingsinstallaties wordt door het bedrijf dat de installaties heeft aangelegd de volgende gegevens aan de vertegenwoordiger van de school of het schoolbestuur overhandigd, een kopie van de gegevens wordt naar OJZ gezonden:

- Brandmeldinstallatie; Indien van toepassing (Bouwbesluit) een Inspectie-certificaat. Anders wordt een productcertificaat of attest afgegeven waaruit de goede werking van de brandmeldinstallatie blijkt.

- Ontruimingsalarminstallatie; Indien van toepassing (Bouwbesluit) een Inspectie-certificaat. Anders wordt een productcertificaat of attest afgegeven waaruit de goede werking van de ontruimingsinstallatie blijkt.
- Inbraakalarminstallatie; Borg Certificaat of Opleveringsbewijs of VEB Certificaat of Opleveringsbewijs.
- Kopie van het onderhoudscontract voor de brandmeld-, ontruimingsalarm-, en inbraakalarminstallatie.

Schadebeperkende maatregelen brandbeveiliging

Inleiding

De in dit hoofdstuk genoemde brandbeveiligingsmaatregelen zijn maatregelen vanuit schadebeperking. Voor het aanbrengen van de minimale brandbeveiligingseisen wordt verwezen naar het Bouwbesluit.

Bouwkundige maatregelen

In het kader van schadebeperking worden er geen aanvullende bouwkundige maatregelen gesteld. De bouwkundige maatregelen dienen te voldoen aan het Bouwbesluit. Er dient aandacht te zijn voor doorvoeringen door muren en wanden met een brand- en rookwerende scheiding. Als er leidingen en/of kabels door brand- en/of rookwerende scheidingen worden gevoerd dienen deze doorvoeringen op een juiste wijze worden afgewerkt zodat ze geen nadelige invloed hebben op de brand- en/of rookwerendheid van de betreffende scheiding.

Installatietechnische maatregelen

De brandmeldinstallatie dient te voldoen aan de NEN 2535 en NPR 2576 voor functiebehoud van de bekabeling, meest recente uitgave.

Bewakingsomvang van de installatie, waar komen de melders

Het gebouw waarin de onderwijsfunctie is gelegen, dient een bepaalde bewakingsomvang te hebben. Onder bewakingsomvang wordt bedoeld de wijze waarop de automatische brandmelders in de ruimte worden geplaatst. Vanuit schadebeperking zijn er twee verschillende omvang van de bewaking: volledige bewaking en ruimtebewaking. Bij volledige bewaking worden nagenoeg alle ruimten voorzien van automatische brandmelders en bij ruimtebewaking worden alleen bepaalde ruimten voorzien van automatische brandmelders.

Projectie-eisen van de melders

Automatische melders

Volledige bewaking

Alle ruimten worden voorzien van automatische brandmelders met uitzondering van de ruimten zoals genoemd in de NEN 2535. In ieder geval zijn melders aangebracht in de volgende ruimten:

- De begane grond, souterrain en een kelder met buitenramen dienen voorzien te worden van een bewakingsomvang met volledige bewaking;
- Buitenbergingen direct tegen de school aangebouwd moeten voorzien zijn van automatische brandmelders. De ruimten die uitsluitend van buitenaf bereikbaar zijn dienen afzonderlijk gedetecteerd te worden (afzonderlijke detectiezone).

Ruimtebewaking

Bij ruimtebewaking worden alleen bepaalde ruimten voorzien van een automatische brandmelder. De verdiepingen en kelders mogen voorzien worden van ruimtebewaking. De hieronder genoemde ruimten dienen voorzien te zijn van automatische brandmelders:

- De verkeersruimten op de verdiepingen en in kelders zonder buitenramen;
- Trappenhuizen;

- Ruimten op de verdiepingen die van buitenaf bereikbaar zijn zonder gebruik te maken van klimmiddelen;
- Ruimten met een verhoogd brandgevaar, technische ruimten en praktijklokalen;
- Ruimten met een hoge waardeconcentratie (10 of meer computers, laptops of tablets), serverruimte;
- Een beloopbare zolder of een zolder met opslag.

Indien zich in de schakel- en verdeelinrichting (meterkast) de voeding bevindt van de brandmeld- en/of brandbeveiligingsapparatuur evenals de doormeldeenheden van de brandmeldinstallatie dan wordt hier een rookmelder geplaatst. Overige meterkasten kunnen buiten beschouwing worden gelaten mits de aangrenzende ruimte is voorzien van detectie.

In afgesloten bergingen met blinde muren tot maximaal 10 m² zonder (elektrische) ontstekingsbronnen is geen brandmelders vereist.

Uitzonderingen, de ruimten die niet voorzien worden van een automatische brandmelder staan vermeld in de NEN 2535.

Welke brandmelder kan ik gebruiken?

Automatische rookmelders

Het toepassen van rookmelders (snelle detectie) heeft de voorkeur boven temperatuur gevoelige melders (thermische melders; langzame detectie). Een rookmelder is gevoelig voor de in de lucht zwevende verbrandingsproducten. Indien er kans is op ongewenste of onechte meldingen kan overwogen worden thermische melders toe te passen.

Automatische thermische melders

In ruimten waar de kans op een ongewenste of onechte brandmeldingen groot is (keukens, pantry's of praktijklokalen) mogen rookmelders vervangen worden door thermische melders, deze melders reageren op temperatuur. De bewakingsoppervlakte van deze melders is kleiner dan die van rookmelders, bij het toepassen van thermische melders dient hiermee rekening te worden gehouden. In eenzelfde ruimte dienen meer thermische melders dan rookmelders worden geplaatst om een brand in deze ruimte tijdig te kunnen detecteren.

Handbrandmelders

De NEN 2535 stelt specifieke eisen aan de plaats waar de handbrandmelders worden aangebracht:

- Op bereikbare plaatsen, direct in het zicht;
- In de verkeersruimten en gangen;
- Binnen twee meter van een brandslanghaspel of indien er geen brandslanghaspels aanwezig zijn, maximaal twee meter vanaf een (nood)uitgang;
- Op een plaats waar mondeling of telefonisch een brandmelding kan worden aangenomen (administratie of ruimte voor de conciërge).

De kans dat leerlingen een ongewenste alarmmelding veroorzaken door het moedwillig activeren van een handbrandmelder is groot. De NEN 2535 biedt de mogelijkheid om maatregelen te nemen om het moedwillig activeren van de handbrandmelder te voorkomen. De genomen maatregelen dienen wel in het Programma van Eisen worden vastgelegd en akkoord worden bevonden door de bevoegde autoriteit. Voorwaarde is wel dat de handbrandmelder altijd bereikbaar is voor het personeel.

Nevenindicatoren

Elke brandmelder is voorzien van een indicator die aangeeft welke melder in de detectiezone is geactiveerd. Indien deze melder vanuit de verkeersruimte (gang) niet zichtbaar is, wordt een nevenindicator geplaatst. Zoals in de NEN 2535 is omschreven zijn nevenindicatoren niet bedoeld om een route door het gebouw aan te geven.

Brandmeldpaneel

Bij de brandweeringang wordt een brandweerpaneel aangebracht dat aangeeft vanuit welk gedeelte van het gebouw (detectiezone) de brandmelder is geactiveerd. Als een brandweerpaneel met tekst wordt toegepast moet bij het brandweerpaneel een verduurzaamde plattegrondtekening aanwezig zijn met daarop de plaats en de nummers van de detectiezones. Voor de grotere onderwijsinstellingen is het advies een geografisch paneel aan te brengen. Vooraf overleg met de plaatselijke brandweer over de uitvoering van het geografisch of brandweerpaneel is noodzakelijk.

Kleefmagneten op deuren

Wanneer een gebouw door middel van brand- en/of rookscheidingen is verdeeld in compartimenten en deze zijn voorzien van zelfsluitende deuren, zijn de deuren dicht.

Het Bouwbesluit heeft dit als volgt verwoord: "Een beweegbaar constructieonderdeel in een inwendige scheidingsconstructie waarvoor een eis aan de weerstand tegen branddoorslag en brandoverslag of weerstand tegen rookdoorgang geldt, is zelfsluitend". Als deuren om praktische redenen in geopende stand vastgezet worden mag dit alleen met behulp van kleefmagneten die zijn aangesloten op de brandmeldinstallatie. In het geval van een brandmelding worden de kleefmagneten vrijgegeven waardoor de deuren zullen dichtvallen. De zelfsluitende deuren van (nood)trappenhuizen blijven altijd gesloten, deze deuren worden niet voorzien van kleefmagneten.

Optische alarmgever, flitslicht

De hoofdingang van het gebouw dient in principe aangewezen te worden als brandweeringang. Boven de brandweeringang wordt een rood flitslicht aangebracht (voor zover het aanbrengen van een flitslicht niet in strijd is met de Algemene Plaatselijke Verordening APV) zodat de brandweer snel en gemakkelijk de ingang van het gebouw kan vinden.

Particuliere Alarm Centrale (PAC)

De doormelding van brandalarmen en storingen dient plaats te vinden naar een door het Ministerie van Justitie toegelaten Particuliere Alarm Centrale (PAC). De doormelding naar de PAC mag plaatsvinden via de doormeldeenheden van de inbraakalarminstallatie, op een afzonderlijke groep (op deze groep mogen geen andere componenten zijn aangesloten). Het contract met de PAC valt buiten de vergoeding, deze wordt door de school of het schoolbestuur afgesloten met de PAC.

Verificatie van meldingen

Automatische brandmeldingen en handbrandmeldingen moeten gescheiden doorgemeld worden naar de PAC. Alle alarmmeldingen worden geverifieerd voordat de brandweer wordt gebeld. Verificatie kan door telefonisch contact op te nemen met de aanwezige personen in het gebouw, het waarschuwen van een particuliere beveiligingsorganisatie of medewerker van de school. Tevens kan via een technische melding het alarm worden geverifieerd door alarmmelding vanuit twee meldergroepen. Dit kunnen zijn twee verschillende melders of twee verschillende detectiemethoden.

Alarmopvolging

Er worden duidelijke afspraken gemaakt over een snelle en adequate alarmopvolging van automatische meldingen die via een Particuliere Alarm Centrale (PAC) worden gemeld. In het

primair onderwijs is het toegestaan dat eigen personeel door de PAC wordt gewaarschuwd. In het voortgezet onderwijs moet een contract afgesloten worden met een alarmopvolgingsbedrijf. Vanwege de toenemende agressie van inbrekers, wordt geadviseerd om ook voor het primair onderwijs gebruikt te maken van een particuliere beveiligingsorganisatie voor de opvolging van alarmmeldingen. Het contract met de particuliere beveiligingsorganisatie valt buiten de vergoeding.

Schadebeperkende maatregelen criminaliteitspreventie

Inleiding

De inbraakalarminstallatie dient te voldoen aan de Nationale Beoordelingsrichtlijn Borg, meest recente uitgave. De installateur die de installatie volgens het CCV certificatieschema heeft geleverd, gemonteerd en in bedrijf heeft gesteld, geeft na het voltooiën van de werkzaamheden een Borg beveiligingscertificaat of Borg Opleveringsbewijs elektronische beveiliging af.

De installateur die de installatie als VEB erkend beveiligingsbedrijf heeft geleverd, gemonteerd en in bedrijf heeft gesteld, geeft na het voltooiën van de werkzaamheden een VEB beveiligingscertificaat of een VEB opleveringsbewijs af.

Bouwkundige maatregelen, advies

Voor het aanbrengen van bouwkundige inbraakwerende maatregelen wordt geen vergoeding gegeven. Het is geen verplichting maar een aanbeveling de bouwkundige maatregelen van alle ramen en deuren te laten voldoen aan een weerstand tegen inbraak van 3 minuten.

Hoofdtoegangsdeur

Geadviseerd wordt één buitendeur aan te merken als hoofdtoegangsdeur. Dit is de toegangsdeur van de ruimte waar het codebediendeel van de inbraakalarminstallatie is aangebracht. De deur is voorzien van hang- en sluitwerk dat voldoet aan niveau B1. Niveau B1 impliceert een weerstand tegen inbraak van 3 minuten volgens BRL 3104 of klasse 2 NEN 5096.

Hang- en sluitwerk met een SKG keurmerk met één ster biedt minimaal 3 minuten weerstand bij inbraak met eenvoudig gereedschap als een breekijzer of een schroevendraaier.

Andere buitendeuren

Deuren die geen hoofdtoegangsdeur zijn worden bij voorkeur aan de buitenzijde voorzien van blinde schilden, tenzij deze deur ook van buitenaf geopend moet worden.

*Noot: de beveiliging van de buitendeuren met hang- en sluitwerk mag het ontvluchten van aanwezigen niet belemmeren.

Bouwbesluit: Aan de aan de buitenlucht grenzende zijde van een nooddeur is het opschrift “nooddeur vrijhouden” of “nooduitgang” aangebracht. Dit opschrift voldoet aan de eisen voor aanvullende tekens in NEN 3011.

Meeneembeperkende maatregelen

De meeneembeperkende maatregelen vallen in de categorie bouwkundige maatregelen. Meeneembeperkende maatregelen zijn maatregelen die genomen worden om te voorkomen dat attractieve goederen, denk hierbij aan laptops, tablets e.d., gemakkelijk meegenomen kunnen worden. Attractieve goederen zijn goederen die voor de school belangrijk zijn in het kader van de continuïteit van het onderwijs.

Geadviseerd wordt attractieve goederen tijdens openingstijden van de school vast te zetten met kabels om diefstal te voorkomen. Buiten schooltijd kunnen attractieve goederen worden opgeborgen in een speciale kast of ruimte zonder buitenramen, compartimentering. Het aanbrengen van deze maatregelen valt buiten de vergoeding.

Compartimentering

Kluis of inbraakwerende kast: Als de school gebruik maakt van een kluis of inbraakwerende kast voldoet deze aan de voorwaarden van de Vereniging Geld- en Waardeberging en is geschikt voor de op te bergen waarde. Examens worden opgeborgen in een kluis of inbraakwerende kast die minimaal voldoet aan de norm; Security level 2 van de Europese norm EN 14450. Met instemming van de verzekeringsmaatschappij kan een vergelijkbare kluis of kast worden gebruikt, bijvoorbeeld bij bestaande kluizen en kasten.

Compartiment: In de school kan gekozen worden voor een aparte ruimte die als compartiment wordt gebruikt. Geadviseerd wordt een ruimte te nemen met de volgende eigenschappen:

- De ruimte heeft geen buitenramen of –deuren;
- De toegangsdeur is voorzien van een hechthouten deur van 38 millimeter;
- De deur wordt voorzien van hang- en sluitwerk van niveau B2, inbraakwerendheid van 5 minuten.

Inbrekers zijn ingenieus als het gaat om het verschaffen van toegang tot een gebouw. Houdt rekening met een aanval via het dak. Inbrekers zagen gemakkelijk een gat in een houten dak. Compartimenterende maatregelen vallen buiten de vergoeding.

Installatie technische maatregelen

Projectierichtlijnen inbraakalarminstallatie, waar komen de melders

Ruimtelijk werkende detectoren

Ruimtelijk werkende detectoren of bewegingsmelders worden ten minste in de volgende ruimten aangebracht:

- Ruimten (kelder, begane grond en verdiepingen) die van buitenaf bereikbaar zijn zonder gebruik te maken van klimmiddelen;
- Verkeersruimten op de begane grond en alle verdiepingen;

Ruimten op de begane grond en de verdiepingen waarin zich attractieve goederen bevinden, tien of meer laptops, tablets, of duurzame machines aanwezig zijn (bijvoorbeeld een praktijklokaal). Beamers, digiborden en smartborden, nagelvast aan plafond of muur vallen hierbuiten.

Uitzondering

Ruimtelijk werkende detectoren worden niet aangebracht in de volgende ruimten:

- Tochtportalen, indien zich hier geen codebediendeel bevindt;
- Ruimten (niet zijnde een verkeersruimte) waarin absoluut geen waardevolle of attractieve goederen aanwezig zijn, bijvoorbeeld een speellokaal en gymnastieklokaal. De verkeersruimten grenzend aan deze ruimten zijn **wel** voorzien van ruimtelijk werkende detectoren.
- Ruimten op begane grond zonder lichtkoepels en zonder waardevolle of attractieve goederen, die geheel omsloten zijn door ruimten waar ruimtelijk werkende detectoren zijn aangebracht.

Magneetcontacten

Magneetcontacten worden aangebracht op de volgende deuren:

- De entree(buiten)deur van de ruimte waar zich het codebediendeel bevindt;
- Nooduitgangen in de buitenschil;
- De deur van de ruimte, bijvoorbeeld meterkast, waarin de centrale van de inbraakalarminstallatie is geplaatst;

Deuren van waardebergingen, compartimenten (openstand detectie voor VO scholen en universiteiten).

Codebediendeel

Het codebediendeel wordt onder ruimtelijk werkende detectie geplaatst. Voor het activeren van de inloopvertraging is een magneetcontact op de entreedeur geplaatst. De inloopvertraging is maximaal 30 seconden. Hetzelfde geldt voor de uitloopvertraging. Op het codebediendeel mag de status van de inbraakalarminstallatie van buitenaf niet zichtbaar zijn, met ander woorden, de display is van buitenaf niet zichtbaar.

Iedere bezitter van een toegangssleutel heeft een persoonlijke in- en uitschakelcode. Een algemene in- en uitschakelcode is niet toegestaan.

Akoestische alarmgevers

Akoestische alarmgevers maken integraal onderdeel uit van de inbraakalarminstallatie. Voor deze richtlijn geldt dat tenminste twee akoestische alarmgevers zijn aangebracht. Ongeacht de omvang van de school dienen akoestische alarmgevers in de gehele school goed hoorbaar te zijn.

Akoestische alarmgevers genereren direct een alarm bij een onveilige situatie (alarmstatus), dan wel na een vertraging van maximaal 60 seconden met een maximale inschakeltijd van 30 minuten.

Optische alarmgevers

Voor zover niet in strijd met de APV (Algemene Politie Verordening) is boven de toegangsdeur een geel of oranje flitslicht aangebracht. Een flitslicht mag altijd aan de binnenzijde van het gebouw worden aangebracht.

Particuliere Alarm Centrale

Alarmmeldingen, sabotagemeldingen, storingen en in- en uitschakelingen dienen door te melden naar een door het Ministerie van Justitie toegelaten PAC. Het contract met de PAC valt buiten de vergoeding.

Alarmtransmissie

Onder alarmtransmissie wordt de verbinding tussen de inbraakalarmcentrale en de PAC verstaan. De eisen aan alarmtransmissie/doormelding zijn beschreven in hoofdstuk 6 van het Document D03/385, VRKI Definities Beveiligingsmaatregelen.

Scholen voor primair onderwijs hebben een DP 1 (AL-1) verbinding en scholen in het voortgezet onderwijs hebben een DP 2 (AL-2) verbinding. Beide type doormeldingen hebben een primaire lijn en een secundaire lijn of draadloze verbinding. De primaire lijn van de AL-1 verbinding wordt elke 25 uur getest (gecontroleerd) vanuit de PAC, de AL-2 verbinding wordt elke 30 minuten getest. De secundaire lijn wordt in beide gevallen elke 25 uur getest.

Actieve tijden bewaking

Scholen in het Voortgezet Onderwijs hebben zogenaamde actieve tijden bewaking. Er is een actieve controle op de in- en uitschakeltijden. De tijden waarbinnen geschakeld mag worden zijn vastgelegd. Wil men buiten deze tijden de installatie in of uitschakelen wordt vooraf contact opgenomen met de PAC en dient men zicht via een code te identificeren.

Alarmopvolging

Duidelijke afspraken dienen gemaakt te worden met de alarmopvolging, eigen personeel of particuliere beveiligingsorganisatie, over een snelle en adequate alarmopvolging van automatische meldingen die via een PAC worden gemeld. In het primair onderwijs is het toegestaan dat eigen personeel door de PAC wordt gewaarschuwd. In het voortgezet onderwijs dient men een contract af te sluiten met een alarmopvolgingsbedrijf. Vanwege de toenemende agressie van inbrekers, wordt geadviseerd om ook voor het primair onderwijs gebruikt te maken van een particuliere beveiligingsorganisatie voor opvolging van alarmmeldingen.

Organisatorische maatregelen

Als de inbraakalarminstallatie in bedrijf is gesteld en aan de school is opgeleverd, heeft de installateur een standaard protocol voor de opvolging van meldingen aan de PAC doorgegeven. Het kan daardoor voorkomen dat de alarmopvolging te pas en te onpas wordt gewaarschuwd. Indien de alarmopvolging wordt uitgevoerd door een particuliere beveiligingsorganisatie, kunnen de kosten van de alarmopvolging hoog oplopen.

Er wordt geadviseerd om per gebeurtenis en tijd, overdag of avond, door de week of in het weekend na te gaan hoe u wenst dat de alarmopvolging wordt aangestuurd. Het contract met de PAC valt buiten de vergoeding.

Uitzonderingen

In dit programma wordt naast een advies voor de installatietechnische maatregelen tevens een advies gegeven voor het aanbrengen van bouwkundige maatregelen. De bouwkundige brandveiligheids- en inbraakwerende maatregelen zijn een advies en vallen buiten de vergoeding.

Gymnastieklokalen die verbonden zijn met het schoolgebouw, aanbouw met in pandige doorloop of in pandige gymnastieklokalen vallen onder deze regeling. De gymnastieklokalen worden voorzien van automatische rookmelders en een handbrandmelder volgens de NEN 2535 die aangesloten is op de brandmeldinstallatie van de school. In het gymnastieklokaal worden geen inbraakmelders aangebracht.

Losstaande gymnastiekgebouwen vallen buiten de regeling.

Overige uitzonderingen:

Alle hieronder genoemde maatregelen of werkzaamheden vallen buiten de vergoeding:

- Controlewerkzaamheden aan de brandmeldinstallatie door een Opgeleid Persoon of Beheerder
- Storingsmeldingen van de brandmeldinstallatie
- Storingsmeldingen van de ontruimingsinstallatie
- Storingsmeldingen van de inbraakalarminstallatie
- Het contract met een Particuliere Alarm Centrale
- Het contract met een Particuliere beveiligingsorganisatie voor het opvolgen van alarmmeldingen
- Sloten, sleutels, scharnieren e.d. die behoren tot het hang- en sluitwerk van een deur of raam
- Meeneembeperkende (anti-diefstal) maatregelen op computers
- Compartimenterende maatregelen zoals een kluis of speciaal verstevigde afgesloten ruimte

Controlelijst van offerte naar oplevering

Het proces voor het aanvragen van een offerte voor de inbraakalarminstallatie, brandmeldinstallatie en ontruimingsalarminstallatie is uitgebreid aan de orde gekomen in de voorgaande hoofdstukken. In dit hoofdstuk vindt u een samenvatting van het proces in de vorm van een controlelijst.

Controlelijst vergoeding Brandmeld- en ontruimingsalarminstallatie

Activiteit	Datum gereed
De installateur van de brandmeldinstallatie en ontruimingsalarminstallatie is gecertificeerd, controle via www.preventiecertificaat.nl	
Voor de brandmeldinstallatie en ontruimingsalarminstallatie is een Programma van Eisen opgesteld	
Het Programma van Eisen voor de brandmeldinstallatie en ontruimingsalarminstallatie is ter beoordeling naar OJZ gezonden	
Het Programma van Eisen voor de brandmeldinstallatie en ontruimingsalarminstallatie is ondertekend retour ontvangen van OJZ	
Eén of meerdere offertes voor de brandmeldinstallatie en ontruimingsalarminstallatie zijn aangevraagd bij een gecertificeerde installateur	
De offerte voor de brandmeldinstallatie voldoet aan hetgeen vermeld in hoofdstuk 4	
Na levering en montage van de brandmeldinstallatie en ontruimingsalarminstallatie wordt een logboek met de gegevens zoals genoemd in hoofdstuk 3, paragraaf 5 afgegeven door het installerende bedrijf	
De school of het schoolbestuur sluit voor de brandmeldinstallatie en ontruimingsalarminstallatie een onderhoudscontract af met gecertificeerde installateur of serviceverlener die erkend is volgens www.preventiecertificaat.nl	
Na oplevering door het installerende bedrijf wordt voor de brandmeldinstallatie en ontruimingsalarminstallatie indien van toepassing een inspectie-certificaat afgegeven	
In alle andere gevallen wordt voor de brandmeldinstallatie en ontruimingsalarminstallatie een attest afgegeven waaruit de goede werking blijkt	
Een kopie van het inspectie-certificaat of attest is digitaal doorgezonden naar OJZ	
Een kopie van het onderhoudscontract voor de brandmeld- en ontruimingsalarminstallatie is digitaal doorgezonden naar OJZ	

Controlelijst vergoeding inbraakalarminstallatie

Het Programma van Eisen voor de inbraakalarminstallatie is ondertekend retour ontvangen van OJZ	
Voor de inbraakalarminstallatie is een Programma van Eisen opgesteld	
Het Programma van Eisen voor de inbraakalarminstallatie is ter beoordeling naar OJZ gezonden	
De installateur voor de inbraakalarminstallaties een Borg of VEB erkend bedrijf	
Eén of meerdere offertes voor de inbraakalarminstallatie zijn aangevraagd bij een Borg of VEB erkend bedrijf	
De offerte voor de inbraakalarminstallatie voldoet aan hetgeen vermeld in hoofdstuk 5	
Na levering en montage van de inbraakalarminstallatie wordt een logboek met de gegevens zoals genoemd in hoofdstuk 3, paragraaf 5 afgegeven door het installerende bedrijf	
De school of het schoolbestuur sluit voor de inbraakalarminstallatie een onderhoudscontract af met een Borg of VEB erkend installateur	
De school sluit een overeenkomst af met een door justitie erkende Particuliere Alarm Centrale voor het verwerken van storingsmeldingen, sabotage meldingen en alarmmeldingen. Als optie kan actieve tijden bewaking als extra dienstverlening in het contract worden afgesloten	
Indien de alarmopvolging niet door eigen personeel wordt verzorgd, wordt een contract afgesloten met een particuliere beveiligingsorganisatie afgesloten	
Na oplevering door het installerende bedrijf wordt voor de inbraakalarminstallatie een Borg Certificaat of Opleveringsbewijs of VEB certificaat of Opleveringsbewijs afgegeven	
Een kopie van Borg Certificaat of Opleveringsbewijs of VEB certificaat of Opleveringsbewijs is digitaal doorgezonden naar OJZ	
Een kopie van het onderhoudscontract voor de inbraakalarminstallatie is digitaal doorgezonden naar OJZ	